

ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Δ' | ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 30 του Απριλίου 1906 | ΓΡΑΦΕΙΑ: Δρόμος Οικονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 196

ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΝΟ ΦΥΛΛΟ:

Μ. ΛΥΚΙΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ. Σύγχρονη νεοελληνική φιλολογία.
 ΑΛΕΞΑΝΤΡΑ ΠΑΠΑΜΟΣΚΟΥ. 'Επιστήμη πρωτομάθητη—'Αθρόπινος Μηχανισμός (συνέχεια).
 Α. ΣΙΓΑΝΟΣ. 'Αγώνες.
 Ε. Π. Μ. Πολιτεία και 'Εκκλησία.
 ΜΗΤΣΗΣ ΚΑΛΑΜΑΣ. 'Ο πράσινος βιός.
 Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ. 'Αρθρο στή μιχτή.
 ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ. Νησιώτικα δηγήματα—Τὸ Πετροκάραβο.
 Κ. ΠΑΠΑΜΟΣΚΟΣ. 'Ατυχής πατέρας.
 ΝΕΔΟΝΤΑΣ. 'Η ἀλυσσιδίτσα.
 ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Ρήγας Γκόλφης. Λέαντρος Κ. Παλαμᾶς. Γ. Σ. Ζουφρός.
 Δ. Π. Τ. Φαινόμενα και Πράματα ('Η θυσία τοῦ Βικέλα—Τὸ βρωμοπολίτευμα—Κατὰ τῆς κωλυσιεργίας—Μιά πρόποση—Βρόθηκε ὁ ποιητής γιὰ τοὺς 'Ολυμπιονίκας—Τὸ δίστιχο τοῦ Φαλέξ.—'Η ξυλοπόδαρη...)
 ΒΑΡΒΑΡΟΠΑΖΑΡΟ—Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ—ΦΟ-ΝΟΠΑΖΑΡΟ ΒΑΘΜΑΔΙΑΤΙΚΟ—Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ—ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΑΓΩΝΕΣ

Τελειώσανε λοιπόν κ' οί αγώνες. Τὸ μεγάλο αὐτὸ πανηγύρι πού ἀπ' τῆς τέσσερες ἄκρες τοῦ κόσμου συμαζώε μῆσα στὸ λευκὸ Στάδιο τὰ πλήθη τῶν θεατῶν και τῶν ἀθλητῶν θά λησμονηθῆ ξι σὲ λίγο. 'Ο κόσμος πολλὰ εἶπε κ' οί φημερίδες πολλὰ γράψανε. Μίλησε κὶ ὁ ποιητής και τὸ μίλημά του σκληρὸ και δυνατὸ μᾶς ἔφερε στήν ἄγρια πραγματικότητα και ψυχρῶλουσε τὸν ἐνθουσιασμὸ μας:

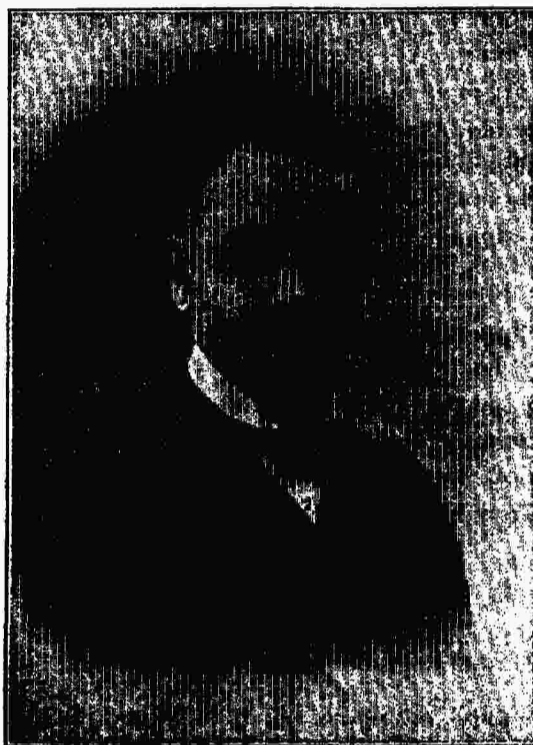
Σὲ μαρμαρίνια θέατρα μ' ἀρχαῖα καρναβάλια
 παιζογελοῦσε ἕνας λαὸς τὸν ξεπεσμό του.

Μὰ ἴσως ἡ σκληράδα τῶν στίχων τοῦ ποιητῆ γεννήθηκε μόνο ἀπ' τῆ θλιβερῆ θύμηση τοῦ τραγικοῦ θανάτου τῶν περασμένων ἀγῶνων. 'Αδιάφορο, ὁ ποιητῆς εἶναι πολεμιστῆς κ' οί στίχοι του εἶναι πολέμου ἀντίλαλος. 'Ο πολιτικὸς ὅμως κὶ ὁ διπλωμάτης ἀλλιῶς σκέφτονταν. Καὶ σὲ τούτη τὴν περίσταση μᾶς χρειάζεται περισσότερο τοῦ πολιτικοῦ και τοῦ διπλωμάτη ἡ εὐκολογύριστη ματιὰ πού ὄλα τὰ γύρω ἐξετάζει κὶ ἀπ' ὄλα κάτι νὰ ὠφληθῆ ζητᾶ, παρὰ τοῦ πολεμιστῆ τὸ ἀκίνητο μᾶτι πού στυλώνεται ὀλοῖσα σὲ ἀπέμακρο φῶς.

*

Πολλὰ εἶναι τῶν ἀγῶνων τὰ καλά. Τὰ ὑλικά πρῶτα. Γιὰ τὸ ἐμπόριό μας και τὴ βιομηχανία οί ἀγῶνες ἀνοίγουν καινούργιο στάδιο ἐργασίας. 'Η ἰδέα μόνη τῆς τεράστιας μεκλάμας πού τὴν ἐποχὴ αὐτὴ γίνεται, στὸν τόπο και στή ζωὴ του, πρέπει

Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΟΥ "ΝΟΥΜΑ,"

Α. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ (Πόλη)

νὰ κινήση τὴν προσοχὴ τῶν ἐμπόρων και νὰ τοὺς κἀνῃ νὰ σκεφτοῦνε τί ὠφέλειες μπορεῖ νᾶχουνε ἀπὸ μιὰ μεθοδικὴ διαφήμιση τῆς δουλειᾶς τους. Δὲ θά εἶναι καθόλου ἔσκημο σύγκαιρα μὲ τοὺς 'Ολυμπιακοὺς νᾶ γίνεται κ' ἔκθεση ἐμπορικῆ, βιομηχανικῆ, καθὼς κὶ ἄλλες πολλὲς τέτοιες γιορτὲς πού θά τραβοῦνε τὸν ξένο κόσμο και θά τονε γνωρίζουν μὲ τὴν κίνηση και τὴν κατάσταση τοῦ τόπου. Κὶ ἀπὸ τῶρα εἶναι καιρὸς νὰ νιώση ὁ ἐμπορικὸς κόσμος ὅτι ἀνάγκη πᾶσα νὰ μεταχειριστῆ κάθε τρόπο δουλεύοντας μ' ὄλα του τὰ δυνατὰ γιὰ νὰ παρουσιάση στοὺς ἄλλους ἀγῶνες τὴν τελειότερη εἰκόνα τῆς ἐμπορικῆς και βιομηχανικῆς 'Ελλάδας. Γιατί τὸ πρῶτο και σπουδαιότερο συμφέρο τοῦ 'Εθνους δὲν εἶναι νὰ μαζώγη ξένους ἀπ' ὀλόκληρη τὴν οἰκουμένη, γιὰ νὰ τοὺς δείχτει τ' ἀρχαῖα μνημεῖα μόνο και νὰ ψευτοπαινεῖται μὲ δαῦτα, μὰ νὰ τοὺς φανερώνη τὰ μεγάλα σημάδια τῆς τωρινῆς ζωῆς του. Κ' ἕνα μεγάλο σημάδι γιὰ κάθε 'Εθνος εἶναι και τὸ ἐμπόριο. Μὲ τέτοιο τρόπο και χρῆμα περισσότερο θά μὲνη στὸν τόπο και σχετικὴ ἐχτίμηση θά γεννηθῆ πρὸς τὴ βιομηχανία μας ἀπὸ τοὺς ξένους και ἴσως, ἴσως ἡ μεγάλη αὐτὴ ρεκλάμα πού θά ἀγίνεται στοὺς ἀγῶνες ἀνοίξει καινούριους δρόμους [στὸ 'Ελληνικὸ ἐμπόριο και νέες οικονομικὲς πηγὲς στὸ 'Εθνος.

*

Κοντὰ στοὺς ἐμπόρους οί ἐπιστήμονες και κοντὰ

στοὺς ἐπιστήμονες οί καλλιτέχνες ἄς μελετήσουν κὶ ἄς αἰστανθοῦνε τούτο. 'Απίλεια κὶ ἀφροντισιὰ γιὰ τὰ παλιὰ μας μεγαλεῖα. Στοὺς ἄλλους ἀγῶνες ἄς μ' καλέσουμε πᾶ τοὺς ξένους μας σ' 'Ακρόπολες και Παρθενῶνες γιὰ νὰ πάρουμε και μῆς λίγο ἀπ' τὸ παλιὸ προγονικὸ φῶς! Μὰ νὰ φτιάξουμε δικῆς μας γιορτὲς και δικὰ μας πανηγύρια και νὰ τοὺς φωνάζουμε ἔχι πᾶ γιὰ νὰ θαυμάσουνε μὰ γιὰ νὰ δοῦνε, νὰ ξετάζουνε και νὰ κρίνουνε τὰ δικὰ μας ἔργα, τῆς τωρινῆς μας δόξης, τῆ σύγκαιρη Τέχνη μας και τὴν ἐπιστήμη μας. Κάτι ἔχουμε και μῆς δικὸ μας μὰ τὸ κρύβουμε και ντροπέμαστε νὰ τὸ δείξουμε. 'Ε! λοιπόν αὐτὸ τὸ κάτι μοναχὰ νὰ δείξουμε, αὐτὸ νὰ ρεκλαμάρουμε, κὶ σ' αὐτὸ νὰ περιοριστοῦμε, κὶ ὅταν οί διάφοροι ξένοι μᾶς μιλοῦν γιὰ τ' ἀρχαῖα πράματα ν' ἀλλάζουμε ἀμέσως κουβέντα, μὰ ὅταν μᾶς μιλοῦνε γιὰ τὰ τωρινὰ τὰ δικὰ μας, νὰ τεντώνομε τ' αὐτιά μας και νὰ προσέχουμε. 'Ετσι θά πάψουνε πᾶ νὰ θεωροῦνε τὴ φτωγὴ πατρίδα μας μουσεῖο ὅταν δοῦνε ὅτι πεντάρα δὲ δίνουμε γιὰ τοὺς προγόνους μας και πῶς φροντίζουμε μόνο γιὰ μᾶς και τὴ ζωὴ μας.

*

'Ολα καλά κὶ ἅγια γινήκανε στοὺς ἀγῶνες αὐτοὺς κὶ ὅμως πάλι δώκαμε και πήραμε μὲ τῆς παλιῆς δόξης. Καὶ παρατηρήθηκε φυσικώτατα ἀπὸ κάποιον ξένο... «Κρῖμα πού μόνο ἀντιφεγγίσματα τῆς παλιῆς σας δόξης ἀνταμώνει κανεὶς στὸν τόπο σας και πουθενὰ δὲ βλέπει τὴ δικὴ σας τὴ ρωμαϊκὴ ψυχὴ!» Κὶ ἀπάντησα κάπως ντροπαλὰ: 'Εχουμε και παράχουμε ψυχὴ μὰ φοβοῦμαστε νὰ τὴ συγκρίνουμε μὲ τὴν ἀρχαία γι' αὐτὸ και τὴνε κρύβουμε.

*

Και ποῖον δὲ συγκινεῖ τὸ Στάδιο ὅταν εἶναι γεμάτο κόσμο! 'Η γιγάντια αὐτὴ ἀγκαλιὰ τόσες μέρες τώρα ἔκλεινε μέσα τῆς τῆ ζωῆ τῆς μεγάλης 'Ελλάδας, τὴ σκλάβια Ρωμιοσύνη πού λεύτερα ἀνάσαινε τὸν καθαρὸ ἀγέρα τῆς λυτρωμένης. Κὶ ὅταν τὸ μεγαθῆριο συνεπαίρονταν και χεροκροτοῦσε ἡ φώναζε, φαινότανε σὰ νὰ τρανολαλεῖ μὲ χιλιάδες στόματα τὴν ἐνότητα τοῦ ἔθνισμοῦ μας. Κοντὰ ὅμως στὸ θέαμα τὸ συγκινητικώτατο τῶσων σκλαβωμένων ἀδερφῶν μᾶς και στήν ἀγάπη τους τὴ βαθύτατη πρὸς τὴ πατρίδα ὑπάρχει κάτι πού σάν τὸ συλλογιέται κανεὶς πικραίνεται. Οί καημένοι οί μεγάλοι πατριῶτες αἰστανονται ἀληθινὰ και πονοῦνε πολύ. Εἶδα πολλοὺς τέτοιους νὰ κλαῖνε πραγματικὰ γιὰ καθ' ἑλληνικὸ πού ἔβλεπαν και τοὺς συνεπόμενα. Μὰ κρῖμα κρῖμα, ὄλοι τους παίρνανε τὸν πατριωτισμὸ ἀνάποδα και ἔξακολουθοῦν ἀκόμα νὰ μὲν ἀφίνουν τῆς παλιῆς σκουριασμένης ἰδέας. Πονοῦνε κὶ αἰστανονται μὰ τοὺς λείπει ἡ κρίση ἡ φαιτεινὴ!